

YÖNETMELİK

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

**PETROL PİYASASINDA YAPILACAK DENETİMLER İLE ÖN ARAŞTIRMA
VE SORUŞTURMALARDA TAKİP EDİLECEK USUL VE ESASLAR
HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan temin edilen petrol ve madeni yağın doğrudan veya işlenerek güvenli ve ekonomik olarak rekabet ortamı içerisinde kullanıcılara sunumuna ilişkin piyasa faaliyetlerinin gözetimine, denetimine ve yaptırımların uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, petrol piyasasında faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişiler ve gözetim firmaları ile ilgili yapılacak denetimler ile bu kişilerin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı faaliyet ve işlemleri nedeniyle yapılacak ön araştırma ve soruşturmalarda takip edilecek usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akaryakıt: Benzin türleri, nafta (hammadde, solvent nafta hariç), gazyağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri ile biodizeli,
- b) Başkan: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanını,
- c) Başkanlık: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanlığını,
- ç) Daire Başkanı: Denetim Dairesi Başkanını,
- d) Daire Başkanlığı: Denetim Dairesi Başkanlığını,
- e) Gözetim Firması: Ulusal marker ekleme işlemlerine nezaret etmek üzere yetki verilen bağımsız gözetim firmasını,
- f) Ham petrol: Yerden çıkarılan sıvı haldeki doğal hidrokarbonları,
- g) İlgili mevzuat: Petrol piyasasına ilişkin Kanun, yönetmelik, lisans, tebliğ, genelge ve Kurul kararlarını,
- ğ) Kaçak akaryakıt: 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca kaçak olarak kabul edilen akaryakıtı,
- h) Kanun: 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununu,
- ı) Kullanıcı: Petrol kullanımı yapan gerçek ve tüzel kişileri,
- i) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- j) Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,
- k) Madeni yağ: Baz yağına veya kimyasal sentez yöntemi ile işlenen maddelere, bazı katkıların ilavesi sonucu, hareketli ve temas halinde olan iki yüzey arasındaki sürtünme ve/veya aşınmayı azaltma veya soğutma özelliğine sahip mamul haline getirilen doğal veya yapay maddeleri,
- l) Petrol: Akaryakıt, ham petrol ve ürünleri,
- m) Piyasa: Petrolün temini ve satışı, rafinajı, işlenmesi, depolanması, iletimi, ihrakiye teslimi, taşınması, dağıtımı, bayiliği, kullanımı ve bunlarla ilişkili iş ve işlemlerden oluşan piyasayı,
- n) Şahit numune: Test veya muayene yapılmasının gerekli olduğu hallerde; test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşuna gönderilen numunenin zayı olması veya test sonuçlarına yönelik herhangi bir itiraz olması durumunda başvurulmak üzere denetimle görevli kişi tarafından alınan ve muayeneyi yapan laboratuvarında uygun koşullarda saklanan numuneyi,
- o) Teknik düzenleme: Petrolün ve madeni yağın, ilgili idari hükümler de dahil olmak üzere, standartları, ölçüleri, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,
- ö) Ulusal marker: Akaryakıtta; rafineri çıkışında, gümrük girişinde, sanayide yan ürün olarak veya diğer şekillerde üretilen veya tasfiye edilmiş kaçak akaryakıttan teknik düzenlemelere uygun olan akaryakıtta veya benzin türlerine harmanlanacak etanole ticari faaliyete konu edilmeden önce eklenecek ve akaryakıtın özelliklerini

bozmayacak niteliği haiz kimyasal ürünü,

p) Uzman: Enerji Uzmanını,

r) Uzman Yardımcısı: Enerji Uzman Yardımcısını,
ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçmekle birlikte tanımlanmamış diğer terim ve kavramlar ilgili mevzuattaki anlam ve kapsama sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM

Denetimlere İlişkin Usul ve Esaslar

Denetim

MADDE 5 – (1) Denetim, petrol piyasasında faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun incelenmesi ve bu kişilerce piyasaya arz edilen petrol ve madeni yağın teknik düzenlemelere uygunluğunun araştırılması; hata, aykırılık, usulsüzlük ve suistimallerin tespit edilmesi halinde ilgili kanunlarda öngörülen gerekli yaptırımların uygulanması suretiyle yapılan çalışmalardır.

Denetimlerin yürütülmesi

MADDE 6 – (1) Kurum, piyasa faaliyetlerini kendi personeli veya gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşları personeli eliyle denetime tâbi tutar.

(2) 7, 8 ve 9 uncu maddelerde belirtilen yetki ve yükümlülükler ile 10 uncu maddede belirtilen ilkeler, Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşları için de geçerlidir.

Denetlenen gerçek veya tüzel kişilerin yükümlülükleri

MADDE 7 – (1) Denetlenen gerçek veya tüzel kişiler;

a) İşletme, tesis ve yatırımları ile yasal defter kayıtları ve belgelerini Kurum denetimine sunmakla,
b) Piyasa faaliyetine konu olan her türlü emtianın incelenmesini ve numune alınmasını sağlamakla,
c) Denetim yapmakla görevlendirilen Kurum personeli tarafından piyasa faaliyetine ilişkin gerekli görülen her türlü bilgi, belge ve defterin aslını ibraz etmekle, istenmesi halinde suretlerini zamanında vermekle ve personelin çalışmasına elverişli bir ortam sağlamakla,

ç) İstenildiğinde yazılı ve/veya sözlü bilgi vermek ve/veya düzenlenen tutanakları imzalamakla,

d) Hesap, işlem ve mali tabloları ile iç kontrol sistemlerini denetime uygun ve hazır hale getirmekle,

yükümlüdür.

(2) Denetlenen gerçek veya tüzel kişiler, gizlilik gerekçesiyle bilgi, belge ve numune vermektan imtina edemez.

Denetim yapan kurum personelinin yetkileri

MADDE 8 – (1) Denetim yapmakla görevlendirilen Kurum personeli;

a) Denetlemekle görevlendirildiği tesis ve işletmeler ile piyasa faaliyetine konu olan her türlü emtiayı inceleme, bu emtiadan numune alma ve gerektiği takdirde bu tesis ve işletmeleri geçici mühürlemeye veya yetkilendirildiği takdirde faaliyetlerini geçici durdurmaya,

b) Gerekli görülen her türlü bilgi ve belgeyi isteme, yasal defter kayıtlarını inceleme, bunların suretlerini alma ve yerinde inceleme yapmaya,

c) Konu ile ilgili yazılı veya sözlü bilgi isteme ve gerekli tutanakları düzenlemeye,

ç) Görevinin gerektirdiği durumlarda, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan bilgi ve belge istemeye,

d) Görev alanına giren konularda ve ilgili mevzuatın uygulanmasında ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde inceleme ve araştırma yapmaya, görüş ve önerilerini Kuruma sunmaya,

e) Görevinin gerektirdiği durumlarda, mülki amirler ve kolluk güçleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından yardım istemeye,

yetkilidir.

Denetim yapan kurum personelinin yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Denetim yapmakla görevlendirilen Kurum personeli;

a) İlgili gerçek veya tüzel kişiler tarafından kendisine tevdi edilen defter ve belgeleri işlerinin gerektirdiği süre içerisinde muhafaza ve işin bitiminde iade etmekle,

b) Denetim faaliyeti dolayısıyla edindiği bilgilerden gizlilik taşıyanları, kanunen yetkili kılınanlardan başkasına açıklamamak ve doğrudan veya dolaylı şekilde kendi veya üçüncü kişiler yararına kullanmamakla,

c) Defter kayıtları ve belgeler üzerinde incelemenin gereği olan işaretler dışında; şerh, ilave ve düzeltme yapmamakla,

ç) Denetim yaptığı yerlerde, görev ve sıfatının gerektirdiği saygınlığı ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmamak ve yönetime müdahale etmemekle,

yükümlüdür.

Denetimde uyulacak ilkeler

MADDE 10 – (1) Denetim yapmakla görevlendirilen Kurum personeli, denetim faaliyeti sırasında aşağıdaki ilkelere uyar:

- a) Denetim faaliyeti sırasında, sonuçların değerlendirilmesinde ve denetim raporunun hazırlanmasında tarafsız bir bakış açısına sahip olmak.
- b) Dürüstlük ve tarafsızlığını etkileyebilecek hiçbir müdahaleye imkan vermemek.
- c) Denetim faaliyetine ilişkin çalışmaların her aşamasında, görevinin gerektirdiği özen ve titizliği göstermek.
- ç) Bu Yönetmelikle düzenlenen denetim ilke ve esaslarının yanı sıra genel kabul görmüş denetim ilke ve esaslarına uymak.
- d) Denetim sırasında piyasayı olumsuz yönde etkileyebilecek derecede önem arz eden hususların tespit edilmesi halinde, denetim faaliyetinin sonuçlanmasını beklemeksizin Kurumu derhal bilgilendirmek.

Denetim yapmakla görevli personelin kendisini tanıtmaya zorunluluğu

MADDE 11 – (1) Denetim yapmakla görevlendirilen Kurum personeli ile Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait personel, göreve başlamadan önce kimlik belgesi ve/veya görevlendirme yazısıyla kendisini denetlenen gerçek kişi veya tüzel kişi yetkilisine tanıtmak zorundadır.

(2) Personelin görevlendirme yazısında denetimin amacı, kapsamı, süresi ve yetkinin çerçevesi yer alır.

Yazışma usulü

MADDE 12 – (1) Denetim yapmakla görevlendirilen Kurum personeli, görevinin gerektirdiği durumlarda; ilgili kişi, kurum ve kuruluşlar ile yapacağı yazışmaları, Kurum merkezinde iken Daire Başkanlığı aracılığıyla, Kurum merkezi dışında görevli iken doğrudan yapar. Ancak, Başbakanlık ve bakanlıkların merkez ve yurt dışı kuruluşları ile yabancı ülkelere yönelik yazışmalar Kurum aracılığıyla yapılır.

(2) Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşları denetimin gerektirdiği yazışmaları doğrudan yapar.

Raporların sunulması

MADDE 13 – (1) Denetim yapmakla görevlendirilen Kurum personeli tarafından düzenlenen rapor ile Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından düzenlenen ve mevzuat ihlali tespitini içeren rapor, tutanak veya yazılar, Daire Başkanlığına iletilir.

(2) Daire Başkanı, kendi görüşünü de belirtmek suretiyle rapor, tutanak veya yazıları Başkanlığa sunar.

(3) Başkan, söz konusu rapor, tutanak ve yazıları Kurul gündemine alır.

Yaptırımlar

MADDE 14 – (1) Kurum personeli ya da Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan denetimlerde ilgili mevzuat hükümlerine aykırılık tespit edilmesi halinde, Dördüncü Bölümde yer alan hükümler çerçevesinde işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

**İhbar ve Şikayet, Ulusal Marker Kontrolü, Numune Alma,
Analiz ve Mühürleme**

İhbar ve şikayetler

MADDE 15 – (1) Piyasa faaliyetlerine ilişkin ihbar ve şikayetler doğrudan Kuruma veya Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşlarına yapılır.

(2) Akaryakıt ve madeni yağın niteliğine ilişkin kullanıcı ihbar ve şikayetleri öncelikle bunların satın alındığı kişiye ve/veya bu kişinin tedarikçisine yapılır. Yapılacak şikayete otuz gün içerisinde hiç veya tatmin edici cevap alınmadığı takdirde yapılan yazışmalar da ek yapılarak Kuruma müracaat edilebilir. Teknik düzenlemelere uygun olmayan akaryakıt ve madeni yağ ikmal edenler kullanıcıya verdikleri zarar ve hasarları tazmin etmekle yükümlüdür. Zarar ve hasarların tazmini hususunda taraflar arasında anlaşmazlık olması halinde Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

(3) İhbar ve şikayet dilekçelerinde; şikayetçinin adı-soyadı, imzası, T.C kimlik numarası ile iş veya ikametgah adresinin belirtilmesi gerekir. İhbar ve şikayet dilekçelerine ihbar veya şikayete konu satış belgesinin aslı veya fotokopisi ile konu ile ilgili daha önce yapılan başvuru ve işlemlere ilişkin bilgi ve belgeler eklenir.

(4) Dağıtıcılar, kendi tescilli markası altında yapılan faaliyetlere ilişkin kalite kontrol izlemesini etkin biçimde yapmak, bayilerinin ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan tek elden satış sözleşmesine uygun piyasa faaliyeti yapıp yapmadığını denetlemek, Kurum tarafından belirlenen esaslara uygun olarak bayilerinde kaçak akaryakıt satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir denetim sistemi kurmak ve uygulamak ile bayiliğin iptal edilmesi halinde gerekçeleriyle birlikte Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Dağıtıcı lisansı sahibi, kurduğu denetim sistemine Kurumun erişimini sağlar. Dağıtıcı lisansı sahipleri, bayi denetim sisteminin kurulmadığı veya kurulan sistemin Kurumca yapılan düzenlemelere uygun bulunmadığı tespit edilen bayilere akaryakıt ikmal yapamaz. Dağıtıcı lisansı sahipleri, yaptıkları piyasa faaliyetleri ile ilgili olarak, kullanıcılardan gelen şikayet başvurularını izlemek ve değerlendirmekle yükümlüdür. Dağıtıcı lisansı sahipleri, şikayet başvurularını başvuru tarihinden itibaren en geç otuz gün içerisinde müşterinin talep etmesi halinde elektronik posta veya yazılı olarak cevaplar ve gerekli işlemi yapar. Şikayet başvurularına ilişkin olarak yapılan işlemler dağıtıcı lisansı sahiplerince kayıt altına alınır ve talep edilmesi

halinde Kuruma verilir.

(5) Kurumca yapılan değerlendirme sonucu işleme konulan ihbar ve şikayet üzerine, gerekirse Kurum personeli veya Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşları vasıtasıyla numune alınmak suretiyle şikayet konusu akaryakıt ve madeni yağın teknik düzenlemelere uygun olup olmadığı akredite laboratuvar analiziyle belirlenir.

(6) İhbar ve şikayet konusunun akaryakıt ve madeni yağın teknik düzenlemelere uymadığı yönünde olması ve yapılan laboratuvar analizinin bu iddiayı doğrulamaması halinde, ihbar ve şikayet Kurul gündemine alınmaksızın işleminden kaldırılır.

(7) Lisanssız piyasa faaliyeti yapıldığı ya da kaçak akaryakıt ikmal edildiği konusundaki somut ihbar ve şikayetler ile adli veya mülki makamlar, kolluk kuvvetleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının bu konudaki bildirimleri üzerine; başka merciler tarafından başlatılmış olan denetimlere katılmak üzere Kurum personeli görevlendirebilir, Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşlarından protokol kapsamında talepte bulunabilir. Denetimle görevli personel, kendisinin veya ihbar ve şikayet sahibinin ya da bildirim yapan mercilerin tespitleri üzerine, lisanssız piyasa faaliyeti yapıldığı ya da kaçak akaryakıt ikmal edildiği hususunda ciddi emarelere ulaşırsa, söz konusu faaliyeti veya ürün ikmalini geçici olarak mühürleme suretiyle durdurur. Bu konuda gerekirse adli ve mülki makamlardan Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca yaptırım talebinde bulunur. Yapılan işlem Kurul gündemine öncelikle alınır. Kurul, gerek görürse konu hakkında ön araştırma ve/veya soruşturma açılmasına karar verebilir.

(8) Diğer mevzuata göre suç oluşturan işlemlerin tespiti halinde durum en kısa sürede ilgili mercilere bildirilir.

Ulusal marker kontrolü, numune alma, test ve analiz

MADDE 16 – (1) Denetim, ön araştırma ve soruşturmalarda, gerek görülmesi halinde seyyar kontrol cihazı ile ulusal marker kontrolü yapılır ve/veya test ve analiz yapılmak üzere numune alınır. Seyyar kontrol cihazı ile yapılan ulusal marker kontrolü ile ilgili olarak, bir örneği Ek-1’de yer alan Ulusal Marker Tespit Tutanağı üç nüsha olarak düzenlenir. Düzenlenen tutanağın bir nüshası ilgili gerçek veya tüzel kişiye verilir, bir nüshası ise işlem yapılmak üzere Kurumda saklanır. Marker kontrolü, Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılmış ise, tutanağın bir nüshası denetimi yapan kamu kurum ve kuruluşunda kalır.

(2) Ulusal markerin gerekli şart ve seviyede bulunmadığının tespiti halinde, 10/9/2004 tarihli ve 25579 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelikte öngörülen analizler yapılmak üzere numune alınır. Aynı zamanda, geçici mühürleme yapılarak adli işlemler için ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur. Bu durum, Kanunun 19 ve 20 nci maddelerinde öngörülen idari para cezası ve idari yaptırımların uygulanmasına engel teşkil etmez.

(3) Valilikler, denetim yapmakla görevli personelin başvurusu halinde, ulusal marker kontrolü yapılması ve numune alınması sırasında Kanunun 18 inci maddesi uyarınca gerekli emniyet tedbirlerini almakla yükümlüdür.

(4) Alınacak numune miktarının belirlenmesi ile alınma şekli ve usulü, ilgili Türk Standartları Enstitüsü Standartlarında belirtildiği şekilde yapılır.

(5) Numune, ürünün yapısına ve özelliğine göre, test ve analizlerin gerektirdiği ölçüyü aşmamak üzere biri şahit numune olmak üzere ürünün türüne göre analiz yapılmak ve şahit numune olarak saklanmak üzere motorin türlerinde beş, diğer akaryakıt türlerinde dört adet olarak alınır. Alınan numuneler için bir örneği Ek-2’de yer alan Numune Alma Tutanağı üç nüsha olarak düzenlenir. Düzenlenen tutanağın bir nüshası ilgili gerçek veya tüzel kişiye verilir, bir nüshası ise işlem yapılmak üzere Kurumda saklanır. Numune alma işlemi, Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılmış ise, tutanağın bir nüshası denetimi yapan kamu kurum ve kuruluşunda kalır.

(6) Numuneler, mühürleri bozulmadan açılmayacak şekilde mühürlenir ve üzerlerine tutanakla ilişkisini gösterecek şekilde bir örneği Ek-3’te yer alan Numune Etiketleri konulur.

(7) Alınan numunelerin bir adedi ilgili gerçek veya tüzel kişiye verilir. Kalan numuneler ise, numune alma tarihinden itibaren en geç beş iş günü içerisinde bir örneği Ek-4’te yer alan Numune Teslim Tutanağı ile laboratuvara teslim edilir. Laboratuvar şahit numuneyi yed-i emin sıfatıyla saklar. Şahit numune, test ve muayene raporunun tanzim tarihini izleyen doksan gün içerisinde konuya ilişkin herhangi bir adli veya idari soruşturma başlatılmaması halinde imha edilebilir. Adli veya idari soruşturma başlatılması halinde, şahit numune soruşturma ve yargı süreci tamamlanana kadar laboratuvar tarafından saklanır.

(8) Alınan numunelerin analizi, akreditasyon kuruluşları tarafından akredite edilmiş sabit veya gezici laboratuvarlar vasıtasıyla yapılır. Laboratuvara teslim edilen numunelere Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde analizler yapılır. Laboratuvar, yapılması istenilen analizleri numune özellikleri değişime uğramadan on beş gün içerisinde yapar ve sonucunu bir raporla tespit eder. Laboratuvar, raporun bir nüshasını muhafaza eder, iki nüshasını, bir adedi ilgili gerçek ya da tüzel kişiye verilmek üzere numune alan birime, bir nüshasını da gereği yapılmak üzere Kuruma en geç üç iş günü içinde bildirir.

(9) Kanun kapsamında yapılan test ve analiz giderleri Kurumca karşılanır.

Mühürleme

MADDE 17 – (1) Akaryakıt veya madeni yağın teknik düzenlemelere uygun olmadığına veya akaryakıtta ulusal markerin gerekli şart ve seviyede bulunmadığına tespit edilmesi halinde, bunların piyasaya arzı geçici olarak mühürleme suretiyle durdurulur ve yapılan işlem Kurul gündemine öncelikle alınır. Akaryakıt veya madeni yağın teknik düzenlemelere uygun olup olmadığı akredite laboratuvar analiziyle tespit edilir.

(2) Seyyar kontrol cihazı ile yapılan ölçüm sonucunda ulusal marker seviyesinin geçersiz çıkması halinde; akredite laboratuvar sonucuna kadar ulusal marker seviyesi geçersiz çıkan numunenin alındığı tank, pompa gibi yerlerle sınırlı olmak üzere geçici mühürleme yapılır.

(3) Alınan numunede ulusal marker seviyesinin geçersiz olduğunun akredite laboratuvar analiz raporu ile tespiti halinde; rafineri hariç her türlü tesis mühürlenerek, lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar geçici olarak durdurulur.

(4) Alınan numunede ulusal marker seviyesinin geçerli olduğunun akredite laboratuvar analiz raporu ile tespiti halinde; yapılan geçici mühürleme kaldırılarak faaliyete devam edilmesi sağlanır.

(5) 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımı yapılan ve ulusal markere bağlı olmayan kaçak akaryakıt tespiti halinde, rafineri hariç her türlü tesis mühürlenerek, lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar geçici olarak durdurulur.

(6) Kaçak akaryakıtın; icrası için tesis gerektirmeyen ihrakiye teslimi lisansı veya istasyonsuz bayilik lisansı sahiplerinin lisansa tabi faaliyetleri kapsamında tespiti halinde lisansa tabi faaliyetlerinin tümü, lisansına ihrakiye teslimi faaliyeti işli dağıtıcı lisansı sahiplerinin icrası için tesis gerektirmeyen ihrakiye faaliyetleri kapsamında tespiti halinde de ihrakiye teslimine ilişkin faaliyetlerinin tümü, kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar geçici olarak durdurularak Kurum internet sitesinde ilan edilir.

(7) Kaçak akaryakıt veya sahte ulusal marker elde etmeye, satmaya ya da herhangi bir piyasa faaliyetine konu etmeye yarayacak şekilde lisansa esas teşkil eden belgelerde belirlenenlere aykırı olarak, sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipman bulunan tesisler hakkında da beşinci fıkradaki usule göre mühürleme işlemi yapılır.

(8) Piyasada lisans almaksızın lisansa tabi faaliyetlerin yapıldığının tespit edilmesi halinde, faaliyetin yürütüldüğü tesis veya işletme lisans alınıncaya veya söz konusu tesis Kanuna göre lisans gerektirmeyen faaliyet gösterecek hale getirilinceye kadar geçici olarak mühürlenir.

(9) Akaryakıt istasyonu kapsamında sürdürülen bayilik faaliyetlerinin ilgili mevzuata aykırılığının tespit edilmesi halinde, anılan istasyonda yapılan akaryakıt ikmal geçici olarak mühürleme suretiyle durdurulur.

(10) Mühürleme işlemi ile ilgili olarak bir örneği Ek-5'te yer alan Mühürleme Tutanağı üç nüsha olarak düzenlenir. Mühürleme Tutanağının bir nüshası ilgili gerçek veya tüzel kişiye verilir, bir nüshası ise işlem yapılmak üzere Kurumda saklanır. Mühürleme, Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılmış ise, tutanağın bir nüshası bunlarda kalır. Mühürleme işlemi, işletmenin veya tesisin görünür bir yerine levha asılmak suretiyle üçüncü şahıslara duyurulur. Konuya ilişkin tüm bilgi ve belgeler ivedi olarak Kuruma gönderilir.

(11) Mühürler, gerektiğinde Kurum veya Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen diğer kamu kurum ve kuruluşlarının personeli tarafından sökülür. Mühürler sökülmeden önce, mühürlerin düzgünlüğü ve üzerindeki bilgilerin doğru olup olmadığı kontrol edilir.

(12) Yetkililer dışında mührün bozulması halinde Kurum, ilgili makama suç duyurusunda bulunur. Lisans iptaline veya mühürlemeye rağmen, faaliyetlerini sürdüren gerçek kişiler ile tüzel kişilerin yetkilileri hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(13) Mühürleme işleminin yapılmasıyla ilgili olarak, gerekirse adli ve mülki makamlardan Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca yaptırım talebinde bulunulur.

Tutanak imzalamaktan imtina edilmesi

MADDE 18 – (1) Denetim, ön araştırma ve soruşturmalarda; marker kontrolü, numune alma ve mühürlemeye ilişkin tutanakların düzenlenmesi sırasında ilgili gerçek veya tüzel kişinin, sorumlu yetkilisinin veya vekilinin yerinde bulunmaması veya tutanağı imzalamaktan imtina etmesi durumunda, düzenlenen tutanak denetim yapmakla görevli personel tarafından imzalanarak bir sureti ilgiliye verilir. İlgililerin sureti almaktan imtina etmesi veya herhangi bir ilgili bulunmaması durumunda tutanak, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uyarınca tebliğ edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ön Araştırma ve Soruşturmalara İlişkin Usul ve Esaslar

Ön araştırma ve soruşturma

MADDE 19 – (1) Kurul, resen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikayetler üzerine, petrol piyasasında faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı faaliyet ve işlemleri nedeniyle, doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığına tespit için ön araştırma yapılmasına karar verir.

(2) Ön araştırma yapılmasına karar verilmesi halinde Başkan, ön araştırmayı yürütmek üzere Daire Başkanlığını görevlendirir. Ön araştırma, Kurumda görevli Uzman ve/veya Uzman Yardımcıları vasıtasıyla Daire

Başkanlığı koordinasyonunda yürütülür. Daire Başkanı, gerekirse konu hakkında ilgili hizmet birimlerinden yazılı görüş talep edebilir.

(3) Ön araştırma yapmakla görevlendirilen Kurum personeli, görevlendirildiği tarihten itibaren en geç otuz gün içinde elde ettiği bilgileri, delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini içeren ön araştırma raporunu Daire Başkanlığına iletir. Daire Başkanı, kendi görüşünü de belirtmek suretiyle raporu Başkanlığa sunar.

Ön araştırmanın sonuçlanması

MADDE 20 – (1) Ön araştırma raporu, Başkan tarafından Kurul gündemine öncelikle alınır. Kurul, raporu değerlendirerek soruşturma açılıp açılmamasına karar verir.

Soruşturmaya başlama, ihbar ve geçici durdurma

MADDE 21 – (1) Doğrudan veya ön araştırma neticesinde soruşturma açılmasına karar verildiği takdirde Başkan, soruşturmayı yürütmek üzere Daire Başkanlığını görevlendirir. Soruşturma, Kurumda görevli Uzman ve/veya Uzman Yardımcıları vasıtasıyla Daire Başkanlığı koordinasyonunda yürütülür. Daire Başkanı, gerekirse konu hakkında ilgili hizmet birimlerinden yazılı görüş talep edebilir.

(2) Daire Başkanlığı bünyesinde yürütülen soruşturma, Kurulca soruşturma açılmasına karar verildiği tarihten itibaren en geç altı ay içerisinde tamamlanır. Gerekli görüldüğü hallerde bir defaya mahsus olmak üzere Kurul tarafından üç aya kadar ek süre verilebilir.

(3) Daire Başkanlığınca, hakkında soruşturma açılan gerçek veya tüzel kişiye başlatılan soruşturma bildirilerek, varsa ilgili mevzuat hükümlerine aykırılığın on beş günlük süre içinde giderilmesi gerektiği, aksi halde yapılmakta olan piyasa faaliyetinin geçici bir süre için durdurulabileceği veya lisansının doğrudan iptal edilebileceği ihbar edilir.

(4) Yapılan ihbar üzerine ilgili mevzuat hükümlerine aykırılığın verilen süre içinde giderilmiş olduğunun tespit edilmesi halinde, geçici durdurma işlemi yapılmaksızın soruşturmaya devam edilir. Verilen süre içerisinde, aykırılığın tam olarak giderilmemiş olduğunun tespit edilmesi halinde ise Daire Başkanlığı tarafından konu Başkanlığa bildirilir. Başkan, konuyu Kurul gündemine öncelikle alır. Kurul, piyasa faaliyetinin otuz günden az yüzseksen günden çok olmamak üzere geçici olarak durdurulmasına karar verebilir.

(5) Geçici durdurma süresince, tehlikeli eylemin veya kötü niyetin ya da ürünlerde zarar oluşmasının önlenmesi ile faaliyetin durdurulmasına neden olan durumun ortadan kaldırılmasına ilişkin faaliyetler dışında hiçbir piyasa faaliyeti yapılamaz.

Delillerin toplanması

MADDE 22 – (1) Soruşturma yapmakla görevlendirilen Kurum personeli, konu ile ilgili gerekli bilgileri isteme ve yerinde inceleme yapma yetkisine sahip olup; gerekli her türlü bilgi, belge ve numunenin verilmesini ilgili kişi, kurum ve kuruluşlardan isteyebilir, bunların aslı ve/veya örneklerini alabilir, gerekli tutanakları düzenleyebilir, konu ile ilgili yazılı veya sözlü açıklama isteyebilir.

(2) İlgili kişi, kurum ve kuruluşlar kendilerinden talep edilen her türlü defter, belge, bilgi ve numuneyi vermekle yükümlüdür.

(3) Soruşturma safhasında, ilgili mevzuat hükümlerini ihlal ettiği iddia edilen gerçek veya tüzel kişi, kararı etkileyebilecek her türlü bilgi ve delili her zaman Kuruma sunabilir.

Raporun tebliği ve savunma

MADDE 23 – (1) Soruşturma yapmakla görevlendirilen Kurum personeli tarafından düzenlenen soruşturma raporu, Daire Başkanlığına iletilir. Raporda ilgili mevzuat hükümlerine aykırılık tespit edilmiş olması halinde, raporun bir nüshası Daire Başkanı tarafından hakkında soruşturma yapılan gerçek veya tüzel kişiye tebliğ edilir. Raporda, ihbar veya şikayet sahiplerinin kimlikleri ile üçüncü kişilerin ticari nitelikli sırlarının korunması amacıyla gerekli önlemler alınır.

(2) Soruşturma raporunun tebliğ yazısında, hakkında soruşturma yapılan gerçek veya tüzel kişiye on beş günlük süre verilerek, raporda tespit edilen hususlarla ilgili yazılı savunmasını Kuruma göndermesi istenir. Süresi içerisinde verilmeyen savunma dikkate alınmaz. Hakkında soruşturma yapılan gerçek veya tüzel kişinin haklı gerekçeler göstermesi halinde bu süre bir kereye mahsus olmak üzere ve en çok bir katına kadar uzatılabilir.

(3) Hakkında soruşturma yapılan gerçek veya tüzel kişinin süresi içinde Kuruma intikal eden yazılı savunmasıyla ilgili olarak, soruşturmayı yapmakla görevlendirilen Kurum personelinin varsa ek görüşü alınır. Ek görüş, Daire Başkanı tarafından hakkında soruşturma yapılan gerçek veya tüzel kişiye tebliğ edilir. İlgili kişi on beş gün içinde bu görüşe cevap verebilir.

(4) Daire Başkanı; düzenlenen soruşturma raporu, hakkında soruşturma yapılan gerçek veya tüzel kişinin yazılı savunması, bu savunmayla ilgili soruşturmayı yapmakla görevlendirilen Kurum personelinin varsa ek görüşü ve ek görüşe ilişkin ilgili kişinin varsa savunması ile bunların tümü üzerindeki kendi görüşünden oluşan soruşturma dosyasını Başkanlığa sunar.

(5) Başkan, soruşturma dosyasını Kurul gündemine öncelikle alır.

Kurul kararı

MADDE 24 – (1) Kurul, soruşturma konusu üzerinde yapacağı inceleme ve değerlendirme neticesinde

soruşturma raporu ile bağılı olmaksızın kararını verir.

(2) Soruşturma raporunda ilgili mevzuat hükümlerine aykırılık tespit edilmiş olması ve bu tespitin Kurul tarafından da sabit görülmesi halinde, ilgili kanunlarda öngörülen ceza ve yaptırımların uygulanması kararlaştırılır.

(3) İdari para cezaları, ön araştırma veya soruşturma aşamasının tamamlanmasından sonra Kurul tarafından en geç üç ay içinde karara bağlanır.

Ön araştırma ve soruşturma prosedürüne gerek olmayan haller

MADDE 25 – (1) Petrol piyasasında faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı faaliyet ve işlemlerinden bu Yönetmelikte düzenlenen ön araştırma ve soruşturma prosedürüne gerek olmayacak derecede açık olduğu Kurul tarafından belirlenenler için, Daire Başkanlığı vasıtasıyla ilgili gerçek veya tüzel kişiye on beş günden az olmamak üzere uygun bir süre verilerek yazılı savunması alınır. Daire Başkanı, ilgili gerçek veya tüzel kişinin yazılı savunmasını, kendi görüşüyle birlikte Başkanlığa sunar. Başkan, konuyu Kurul gündemine öncelikle alır.

(2) Kurul, yazılı savunma ve konuya ilişkin olarak inceleme ve değerlendirmesini yaparak Daire Başkanlığı görüşü ile bağılı olmaksızın kararını verir. İlgili mevzuat hükümlerine aykırılığın Kurul tarafından sabit görülmesi halinde, ilgili kanunlarda öngörülen ceza ve yaptırımların uygulanması kararlaştırılır. İdari para cezalarına ilişkin konular Kurul tarafından konunun Kurula tam ve eksiksiz olarak intikalinden itibaren en geç üç ay içinde karara bağlanır.

Denetim raporlarının soruşturma raporu gibi değerlendirilebileceği haller

MADDE 26 – (1) İkinci ve Üçüncü Bölümlerde yer alan hükümler çerçevesinde yapılan denetimler neticesinde düzenlenen denetim raporlarında tespit edilen ilgili mevzuat hükümlerine aykırılıkların Kurul tarafından, ayrıca bir soruşturma yapılmasına gerek olmayacak derecede açık ve yeterli görülmesi halinde; Bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde işlem yapılır.

Kararların tebliği ve para cezalarının tahsili

MADDE 27 – (1) Kurul karar örneği, hakkında soruşturma yapılan ilgili gerçek veya tüzel kişiye tebliğ edilir.

(2) İdari para cezalarının tebliğ tarihini izleyen 30 gün içinde ödenmemesi halinde, cezanın ilgili vergi dairesi aracılığı ile tahsili sağlanır. Tahsilatta 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

(3) Kurul kararlarına karşı kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren süresi içinde yetkili İdare Mahkemesine başvurulabilir.

(4) Kaçakçılık kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması tahsil işlemlerini durdurmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sürelerin başlama tarihi

MADDE 28 – (1) Süreler, ilgili gerçek veya tüzel kişiye tebliğ, yayın veya ilan tarihini izleyen günden itibaren başlar.

Tebliğat

MADDE 29 – (1) Kurumca, bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin olarak yapılacak her türlü tebligat hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, ilan yapılacak tebligatlar Resmî Gazete’de yayımlanır.

Adli ve idari makamlara başvuru

MADDE 30 – (1) Kurul, resen ya da yapılmakta olan denetim, ön araştırma veya soruşturmanın herhangi bir safhasında elde edilen bulgular neticesinde, ilgili mevzuat hükümlerine bir aykırılık tespit etmesi halinde, dava açmak da dahil olmak üzere her türlü adli ve idari makama başvuru kararı alabilir. Bu tür kararlar ilgili mercilere bildirilir.

(2) Ayrıca Kurum, piyasa faaliyetlerine ilişkin olarak lisans sahipleri veya yetkilileri hakkında açılan kamu davalarını katılan sıfatıyla takip edebilir. Bu konularla ilgili olarak suç duyurusunda bulunabileceği gibi mevzuatın uygulanması açısından, adli ve mülki makamlardan yaptırım talebinde bulunabilir.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Atıflar

MADDE 32 – (1) 6/1/2005 tarihli ve 25692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Petrol Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 33 – (1) 6/1/2005 tarihli ve 25692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Petrol Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 35 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.

EK-1: ULUSAL MARKER TESPİT TUTANAĞI

Tutanak Seri No	
Lisans No	
Akaryakıt Sahibinin Adı/Ticari Unvanı	
Akaryakıt Sahibinin Adresi	
Kontrolün Yapıldığı Yer (Pompa, tank, tanker, boru hattı vb)	
Akaryakıtın Cinsi/Türü	
Kontrolün Yapıldığı Tarih/Saat	
Kontrol Cihaz No	
Kontrol Sonuçları	
Diğer Bilgiler	
Kontrolü Yapan Kurumun Adı	

Yukarıda cinsi ve muhteviyatı belirtilen akaryakıt üzerinde, akaryakıt sahibinin, yetkilisinin, vekilinin veya ilgili personelinin huzurunda seyyar kontrol cihazı ile ulusal marker kontrolü yapılarak, yukarıda yer alan sonuçlar elde edilmiştir. Durumu tespit eden iş bu tutanak üç nüsha olarak düzenlenmiş olup, bir nüshası ilgiliye verilmiştir.

.....; .../.../.....

Denetimle Görevli Personelin Adı-Soyadı, Görevi/Unvanı, T.C. Kimlik Nosu, İmzası	Denetlenen Gerçek veya Tüzel Kişinin/ Yetkilisinin/Vekilinin/Personelinin Adı-Soyadı, T.C. Kimlik Nosu, İmzası, Kaşesi

NOT: Seyyar kontrol cihazından alınan rapor taraflarca imzalanarak bu tutanağa eklenir.

Resmi Müsahit (Varsa)

Adı ve Soyadı/Görevi/Unvanı/İmzası

EK-2: NUMUNE ALMA TUTANAĞI

Tutanak Seri No	
Lisans No	
Numune Alınan Gerçek veya Tüzel Kişinin Adı/Ticaret Unvanı	
Numune Alınan Yerin Adresi/Taşıt Plakası/ Gemi Sicil No/Tank Numarası/Vagon No	
Numunenin Alındığı Yer (Pompa, tank, tanker, boru hattı vb)	
Numunenin Alındığı Tarih/Saat	
Alınan Numunenin Cinsi/Türü	
Alınan Numune Miktarı	
Numunesi Alınan Ürünün Toplam Miktarı	
Numune Alma Gerekçesi	
Numune Etiket Seri No	
Numuneyi Alan Kurumun Adı	

Yukarıda cinsi ve muhteviyatı belirtilen akaryakıt/madeni yağdan sahibi, yetkilisi, vekili veya ilgili personeli huzurunda (motorin türlerinde beş, diğer akaryakıt türlerinde dört) takım numune alınarak, mühür bozulmadan açılmayacak şekilde mühürlenmiştir. Durumu tespit eden iş bu tutanak üç nüsha olarak düzenlenmiş olup, bir nüshası ile numunelerden bir adedi ilgiliye verilmiştir.

.....; .../.../.....

Denetimle Görevli Personelin Adı-Soyadı, Görevi/Unvanı, T.C. Kimlik Nosu, İmzası	Denetlenen Gerçek veya Tüzel Kişinin/ Yetkilisinin/Vekilinin/Personelinin Adı-Soyadı, T.C. Kimlik Nosu, İmzası, Kaşesi

Resmi Müşahit (Varsa)

Adı ve Soyadı/Görevi/Unvanı/İmzası

EK-3: NUMUNE ETİKETİ

Numune Etiket Seri No	
Lisans No	
Numune Alınan Gerçek veya Tüzel Kişinin Adı/Ticari Unvanı	
Numune Alınan Gerçek veya Tüzel Kişinin Adresi	
Numunenin Alındığı Tarih/Saat	

Numunenin Alındığı Yer (Pompa, tank, tanker, boru hattı vb)	
Alınan Numunenin Cinsi/Türü	
Numune Alma Tutanağı Seri No	
Numuneyi Alan Kurumun Adı	

Denetimle Görevli Personelin Adı-Soyadı, Görevi/Unvanı, T.C. Kimlik Nosu, İmzası	Denetlenen Gerçek veya Tüzel Kişinin/ Yetkilisinin/Vekilinin Adı-Soyadı, T.C. Kimlik Nosu, İmzası, Kaşesi

EK-4: NUMUNE TESLİM TUTANAĞI

Tutanak Seri No	
Lisans No	
Numune Alınan Gerçek veya Tüzel Kişinin Adı/Ticari Unvanı	
Numune Alınan Gerçek veya Tüzel Kişinin Adresi	
Numunenin Alındığı Tarih/Saat	
Numunenin Alındığı Yer (Pompa, tank, tanker, boru hattı vb)	
Numuneyi Teslim Alan Laboratuvarın Adı	
Numunenin Laboratuvara Teslim Edildiği Tarih	
Teslim Edilen Numunenin Cinsi ve Türü	
Teslim Edilen Numune Sayısı	
Şahit Numune Teslimi (Var/Yok)	
İstenen Analizin Cinsi (*)	
Numune Etiket Seri No	

Yukarıda cinsi ve muhteviyatı yer alan, tetkik edilerek önceden açılmamış olduğu anlaşılan ve standartlara uygun kaplarda teslim edilen akaryakıt/madeni yağ numuneleri, analiz edilmek üzere üç nüsha olarak tanzim edilmiş işbu tutanakla teslim alınmıştır.

Numuneyi Teslim Edenin Adı-Soyadı, Görevi/Unvanı, T.C. Kimlik Nosu, İmzası	Numuneyi Teslim Alanın Adı-Soyadı, Görevi/Unvanı, T.C. Kimlik Nosu, İmzası

(*)Analiz cinsi belirtilmemiş veya analiz listesi eklenmemiş ise, Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelikte öngörülen analizler yapılır.

EK-5: MÜHÜRLEME TUTANAĞI

Tutanak Seri No	
Lisans No	
Tesisin/İşletmenin Adı/Unvanı	
Tesis/İşletme Adresi	
Tesis/İşletme Sahibinin/Yetkilisinin Adı	
Gerçek veya Tüzel Kişinin Vergi Dairesi ve Nosu	
Mühürlemenin Yapıldığı Tarih-Saat	
Mühürleme Nedeni	
Mühürleme Süresi	
Mühürlenilen Donanım (Tank/tanker/pompa/boru hattı vb.)	
Mühürlemeyi Yapan Kurumun Adı	

Yukarıda adı, unvanı ve adresi yer alan tesis veya işletme, yukarıda belirtilen nedenlerle sahibi, yetkilisi, vekili veya ilgili personeli huzurunda mühürlenmiştir. Durumu tespit eden iş bu tutanak üç nüsha olarak düzenlenmiş olup, bir nüshası ilgiliye verilmiştir.

.....; .../.../.....

Denetimle Görevli Personelin Adı-Soyadı, Görevi/Unvanı, T.C. Kimlik Nosu, İmzası	Tesis veya İşletme Sahibinin/ Yetkilisinin/Vekilinin/Personelinin Adı-Soyadı, T.C. Kimlik Nosu, İmzası, Kaşesi

Resmi Müşahit (Varsa)

Adı ve Soyadı/Görevi/Unvanı/İmzası